

**SYNTA||XIS LINGVAE GRAECAE,|| IOANNE VARENNIO ||
Mechliniensi Au||tore.|| PRAETEREA ANNO-||tatiunculae
paucae ad praecepta Synta=||xis Varennianae, per
IOACHI-||MVM CAMERA-||RIVM.|| ... ||**

Varennius, Joannes

Basileae, 1536

VD16 V 385

Syntaxis Pronominvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69674](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69674)

ἔχωμ, pro ληρεῖς, τονυῦ ἔχωμ, pro τονυῦ, nūc.

SYNTAXIS PRONO
MINVM.

R A E C I ferè semp utun-
tur genitiuis pronomínū
primitiuorum pro possessi-
uis. πατήρ μὲ, pro πατήρ ἐ-
μὸς. πᾶτερ ἡμῶν, pro πᾶτερ
ἡμέτερε, pater noster.

Possessiuā adsciscunt quandoq; geni-
tium, Lucian. ὄλωσ δὲ τὰ μὰ ἔτοι παθῶσι
τὸ λαοδαίμονθ, hi prorsus mea infe-
licis dilapidant. ἐμὸν αὐτὸ βίον, meam
ipsius uitam.

Possessiuā tertiae personae cum diuer-
sa persona copulari nequeunt, sine alte-
ra uoce possessorem significante. Solœ-
cismus enim est, si quis dicat, ὁ σφέτεροθ
παῖσ φιλεῖ με, suus filius diligit me: sed di-
cendum est, ὁ σφέτεροθ αὐτῶν παῖσ φιλεῖ
με, suus ipsorum filius diligit me: uel sic,
ὁ παῖσ αὐτῶν φιλεῖ με, filius ipsorum diligit
me, sine possessiuo. Et hæc extra reci-

F proca

procationē. In reciprocatione enim potest possessiuū tertiæ personæ per se poni, *δέονταί σε τῆς σφετέρῃς ἐπιχερῆσαι*, rogant te, ut suis præbeas auxilium.

Demonstratiuis additur in contextu orationis i acutum ad uim significationis intendendam, *ἐγώ, τὸ, τῆ, τῶ, τῷ, τῶν, ἐκείνῳ*. Quemadmodum Latini ad intendendā significationē addunt met, pte, ce, egomet, tute, meapte, huiusce.

DE PRONOMINE

αὐτός.

Relatiuum *αὐτός* postponit̄ omnibus personis, *ἐμὲ αὐτὸ ἀκούω*, meemet audio. *σὲ αὐτὸ ἀκούω*, teipsum audio. *ἐκεῖν αὐτὸς λέγει*, ille dicit. Luc. 2. *Ὁ δὲ αὐτὸ πλὴν ψυχῆς διελδίσει τὴν ῥομφαίαν*, tuam ipsius animam, siue tuam propriam animam pertransibit gladius.

Genitiuus pluralis *αὐτῶν* postponitur frequenter huic nomini *ἰδίου, ἰδίοις αὐτῶν ἀγαθοῖς*, suis proprijs bonis. Quo modo etiam dixerunt ueteres Latini, suo sibi gladio hunc iugulo.

E

Et ponitur *αὐτός* quandoq; loco reci-
proci. Greg. *ὁρῶν ἐν τῷ ᾧ δ' ἡμᾶς λίνησιμ ἐπ'*
αὐτῷ, uicens igitur in se motum populi.
ἐπ' αὐτῷ posuit pro *ἐφ' ἐαυτόν*. Et con-
tra reciprocum, pro relatiuo. *ὡς ὅτι δὲ δ' ὅμ*
ἐαυτῷ ποιῆν, tanquam ipsi quicquid li-
bet liceat, ubi *ἐαυτῷ*, pro *αὐτῷ* ponitur.

Hæc more Atticorum fiunt, qui com-
posita pro simplicibus, & simplicia pro
compositis accipiunt.

Sic *ὅς, ὅ, οἱ, ἐ*, modo reciproce, modo
non reciproce accipiuntur. Recipro-
ce, *βιαῦτά οἱ σωτέγνωκε λακὰ*, taliū sibi con-
sciū est malorū. Nō reciproce, Greg.
ἐπειδ' ἡ οἱ φανῆναι πλῆθος πολὺν, postquam
ingens uisa est ei multitudo.

Sic *σφᾶς* pro seipsos, uel pro eos po-
nunt, *σφισίμ* pro sibīpsis, uel pro ipsis.

COMPOSITA.

Pronomina composita possunt diuisi-
sim construi, in prima quidem persona
& secunda singulariter tantū, & in ter-
tia pluraliter tantum. Verū dum com-
posite dicuntur, capiuntur absolute. Di-

uisim uero dicuntur discretionis, aut emphasis causa. διδάσκω ἑμαυτῷ ἕορ, uel διδάσκω ἑμῷ αὐτῷ ἕορ, doceo filium meum, uel meipsum. Ἐν τῷ φίλος, uel Ἐὶ αὐτῷ φίλος, tibi ipsi amicus. ita & in alijs casib. In tertia persona diuisim dicimus, σφῶν αὐτῶν, σφισὶν αὐτοῖς, σφᾶς αὐτῶν. Et cōiunctim ἑαυτῶν, ἑαυρῖς, ἑαυρῖς.

Dum fit reflexio in se, uel in suā possessionem, neq; primitiuo utuntur Graeci, neq; deriuatio, sed compositis. ὄρα σαυτὸν, uide teipsum. ὄρα ἑαυτῷ ἕορ, uide tui ipsius filiū. ἑαυτοῖς βοηθῶμεν, nos ipsos iuuamus. ἑαυτῶν ἕοις βοηθῶμεν, nostrorum ipsorū filios iuuamus. Neq; recte dicimus σφᾶς τύπῃσι, sed dicendum composita, ἑαυτῶν τύπῃσι, percutiunt sese.

Verum quia composita primæ & secundæ personæ proferuntur duntaxat singulariter, ideo tā in duali, quā plurali, ponunt simplicia cū relativis. In duali, νῶι αὐτῷ ὠφελῶμεν, nos ipsos iuuamus. νῶϊν αὐτοῖν ἀπῴμεθα, nobis ipsis iungimur. In plurali, ut ἡμῶν αὐτῶν, ἡμῶν αὐρῖς,

αὐρῖς,

αὐτοῖς, ἡμεῖς αὐτοῖς, nostrorū ipsorum, nobis ipsis, nos ipsos.

Dum uero fit reflexio à possessione in possessorem, utuntur simplicibus, & non compositis. Quare non recte dicitur: Κικέρωνα φιλεῖ ὁ αὐτοῦ υἱός, Ciceronem amat suus filius; nisi more Attico, compositum pro simplici accipiatur, εαυτοῦ, pro αὐτοῦ. Dicendum est enim, Κικέρωνα φιλεῖ ὁ αὐτοῦ υἱός, Ciceronem amat suus filius. Similiter dum fit reflexio non in se, neque in suam possessionē, sed in aliud adiunctum, utuntur simplicibus. δέλει ἐκείνός με ἐρχεσθαι πρὸς αὐτόν, ille uult quod ad se ueniam.

Utuntur Græci hoc pronomine εαυτοῦ in omni persona. εαυτοῖς ὠφελῶμεν, ὠφελῆτε, ὠφελῶσι, nos ipsos iuuamus, uos ipsos iuuatis, se ipsos iuuant. Et id non modo in plurali, uerum etiam in singulari. Xenophon 2. ἀπομνη. εἶτω γὰρ παῖδες οὗτοι εαυτοῦ φίλοι, Sic enim tuos instituis amicos: uerba sunt uirtutis ad uoluptatem. Ioan. 18. σὺ ἀφ' εαυτοῦ ἑσὺ λέγεις, ἢ ἄλλ-

λῑσσι εἶπε πόδι ἐμῶ; tu à teipso hoc dicis, an aliĳ tibi dixerūt de me? Lucian. in Apologia; τοῦτα μὲν πρὸς ἑαυτῶν, ὡς τὸ εἶνος, λέλεκται ἑαυτῶν dixit, pro ἑαυτῶν. cum Latini solum in tertia persona seruent hanc constructionem, id est, sui, sibi, se, à se; quod sicut caret nominatiuo, ita & Græca reciproca composita.

Caret etiam nominatiuo hoc nomen ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλους, & similem habet cum pronomīnibus constructionē, in omni persona, eo modo quo Latinis inuicem, siue inter, cum accusatiuo. φιλεῖν ἀλλήλους, inuicem amare, uel inter se se amare, ἀλλήλους ἐλεῖμεν, nos nostri inuicem miseremur, nos nostri inter nos miseremur. ἀλλήλους χαρίζεσθε, inuicem uobis indulgetis. ἀλλήλους ἀκλύουσι, inuicē se potiuntur. Si uero componatur cū præpositione, habebit nominatiuum, ἐπέλληλα, διαλληλα, uerum tunc non recipit constructionem reciprocam.

APPENDIX.

Frequens est apud Poëtas in pronomīnibus

minibus, personarum & numerorū mutatio. Personarum, σφέτορον πατέρ' ὑμνείσαι, pro ὑμέτορον, τίς τ' ἀρσφωε, pro αὐτά. Numeri, ἀτρείδην νυῦ ἄμμε παλιμπλαγχθύντας οἶω, pro ἡμᾶς.

APPENDIX.

Construuntur etiam pronomina ad uerbiorum loco, ut ταῦτά τοι, ταῦτ' ἀγα, ταῦτα δέ, ταῦτα δ' ἡ, id est, pinde, ad hæc, præterea. In omnibus his subaudit præpositio δια. ταύτη, hoc pacto, hac ratione, hac de causa, ideo. ταύτηρι, itaq̄, propter hoc. ταύτη, ὅπι, ubi simul ponuntur, ualent, ὅτως, ὅπως. ἔσω ταύτη, ὅπι ὑπολαμβάνεται, sit sic, ut ut creditur.

SYNTAXIS ARTICVLORVM
PRAEPOSITIVORVM.OFFICIUM ARTICVLORUM
in oratione.

ARTICVLVS præpositiuus in oratione, certi alius cuius præcogniti mentionem fieri denotat, ut si qs

F 4 dicat,

λθ' οπι εἶπε πρὸς ἐμῶ; tu à teipso hoc dicitis, an aliĳ tibi dixerūt de me? Lucian. in Apologia; τοῦτα μὲν πρὸς ἑαυτῶν, ὡς τὸ εἶνος, λέλεκται ὅτι, ἑαυτῶν dixit, pro ἑαυτῶν. cum Latini solum in tertia persona seruent hanc constructionem, id est, sui, sibi, se, à se; quod sicut caret nominatiuo, ita & Græca reciproca composita.

Caret etiam nominatiuo hoc nomen ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλους, & similem habet cum pronomīnibus constructionē, in omni persona, eo modo quo Latinis inuicem, siue inter, cum accusatiuo. φιλεῖν ἀλλήλους, inuicem amare, uel inter se se amare, ἀλλήλους ἐλεῶμεν, nos nostri inuicem miseremur, nos nostri inter nos miseremur. ἀλλήλους χαρίζεσθε, inuicem uobis indulgetis. ἀλλήλους ἀκλύουσι, inuicē se potiuntur. Si uero componatur cū præpositione, habebit nominatiuum, ἐπέλληλα, διαλληλα, uerum tunc non recipit constructionem reciprocam.

APPENDIX.

Frequens est apud Poëtas in pronomīnibus

minibus, personarum & numerorū mu-
tatio. Personarum, σφέτορον πατέρ ὑ-
μνείσαι, pro ὑμέτορον, τίς τ' ἀρσφωε, pro αὐ-
τά. Numeri, ἀτρείδην νυῦ ἄμμε παλιμ-
πλαγχθύντας οἶω, pro ἡμᾶς.

APPENDIX.

Construuntur etiam pronomina ad-
verbiorum loco, ut ταῦτά τοι, ταῦτ' ἀγα,
ταῦτα δέ, ταῦτα δ' ἡ, id est, p inde, ad hæc,
præterea. In omnibus his subaudit præ-
positio δὲ. ταύτη, hoc pacto, hac ratio-
ne, hac de causa, ideo. ταύτηρι, itaq̄,
propter hoc. ταύτη, ὅπι, ubi simul po-
nuntur, valent, ὅτως, ὅπως. ἔσω ταύτη,
ὅπι ὑπολαμβάνεται, sit sic, ut ut creditur.

SYNTAXIS ARTICV-
LORVM PRÆPOSI-
TIVORVM.OFFICIUM ARTICVLO-
rum in oratione.

ARTICVLVS præposi-
tius in oratione, certi ali-
cuius præcogniti mentio-
nem fieri denotat, ut si qs

F 4 dicat,